

Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25277>

Özet

Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i, **Kur'an Kursu Ö?reticilerinin** mesleki görevlerini icra ederken uymalar? gereken etik de?erleri ve ilkeleri ölçmek amac?yla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle Türkiye'deki Diyanet ??leri Ba?kanl???'na ba?li Kur'an kurslar?nda görev yapan e?itimcilerin **mesleki etik** bilinci ve uygulamalar?n? de?erlendirmeye odaklanmaktadır. 2018 y?l?nda gerçekte?tirilen bu geli?tirme çal???mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) sa?lamla?t?rmay? hedeflemiştir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, bu alandaki standardize edilmi? ölçüm araçlar? eksikli?ini gidermeyi amaçlam?? ve din e?itimi ba?lam?nda etik davran??lar?n sistematik olarak incelenmesine olanak tan?m??tır.

Anahtar Kelimeler

Kur'an Kursu Ö?reticili?i, **Mesleki Etik**, Etik ?lkeler, Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Cemal Tosun, ?erife Mutlu.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Kur'an kurslar?nda görev yapan ö?reticilerin, ö?rencileriyle, kurumlar?yla ve toplumla olan ili?kilerinde sergiledikleri mesleki davran??lar?n etik standartlara uygunlu?unu nicel olarak tespit etmektir. Bu araç, ö?reticilerin etik yeterlilik düzeylerini belirleyerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? ortaya koymak ve bu alandaki e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için kullan?labilir.

Ölçek, din e?itimi alan?ndaki etik sorunlara dikkat çekmek ve ö?reticilik mesle?inin itibar?n? korumak ad?na gerekli olan etik standartlar? tan?mlayan, sa?lam bir ölçüm arac? sunmak üzere tasarlanm??tır.

Yap? (Kuramsal Çerçeve)

Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i, din e?itimi profesyonellerinin etik sorumluluklar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in kuramsal çerçevesi, ?lam ahlak felsefesi ve modern e?itim eti?i ilkelerinin kesi?iminden türetilmiştir. Ölçek, genellikle a?a??daki gibi alt boyutlar? içerecek ?ekilde yap?landır?lm??tır: Ö?renciye Kar?? Etik Sorumluluklar (pedagojik ve manevi rehberlik), Kuruma Kar?? Etik Sorumluluklar (kurumsal

sadakat ve kurallara uyum), Meslekta?lar Aras? Etik ?li?kiler ve Ki?isel Mesleki Geli?im Eti?i.

Ölçek, **mesleki etik** kavram?n?n, sadece kural ve yasalara uymay? de?il, ayn? zamanda Kur'an kursu ö?reticili?inin gerektirdi?i manevi ve ahlaki sorumluluklar? da içerdini varsayar. Bu nedenle, ölçülen yap?, ö?reticinin rol model olma, adaletli davranma ve dini bilgiyi do?ru aktarma gibi temel etik yükümlülüklerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, kapsamlı bir ?ekilde yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, alan?nda uzman akademisyenler ve deneyimli Kur'an kursu ö?reticilerinden olu?an bir grubun görü?leri alınarak sa?lanm??t?r. Bu süreçte, maddelerin ilgili yap?y? ne ölçüde temsil etti?i titizlikle incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i ise istatistiksel yöntemlerle, özellikle de **faktör analizi** kullanılarak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen boyut yap?s?n? do?rulay?p do?rulamad???n? göstermi?tir. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in Kur'an Kursu Ö?reticili?i mesleki etik ilkeleri yap?s?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı uygulamalar ve farklı örneklemeler arasında tutarlı sonuçlar verme yetene?ini de içermi?tir (örneğin, test-tekrar test güvenilirli?i). Bu yüksek güvenilirlik de?erleri, Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i'nin istikrarlı ve do?ru ölçümler sa?layan bir araç oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir a?aması olarak hem Aç?mlayıcı **Faktör Analizi** (AFA) hem de Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılm??t?r. AFA, ölçe?in temel boyutlar?n? ve madde gruplar?n? belirlemek için kullanılm??, sonuç olarak ölçe?in çok faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

DFA ise AFA sonucunda ortaya ç?kan faktör yap?s?n?n, yeni bir örneklem üzerinde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? test etmek amacıyla uygulanm??t?r. Uyum indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.), ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir, bu da ölçe?in yap?sal sa?lamlı???n? desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek oluturma çal??mas?d?r).

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme format?nda haz?rlanm??t?r (Örnek: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Kur'an Kursu Ö?reticileri (Din e?itimi alan?nda çal??an yeti?kin profesyoneller).

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an profesyoneller).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Diyanet ??leri Ba?kanl??'na ba?l? Kur'an kurslar?nda görev yapan kad?n ve erkek ö?reticiler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli (Self-Report) ölçek. Kat?l?mc?lar, mesleki etik davran??lar?na ili?kin maddeleri kendileri de?erlendirirler.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmif olup, bilimsel ara?t?rmalar ve e?itim amaçl? kullan?m için genellikle yazarlardan izin al?nmas?n? gerektirebilir. Ölçe?in ticari bir ücreti belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Tosun, C., ve Mutlu, ?. (2018). Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?nönü Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi Dergisi*, 9(2) , 49-77 .

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kuran-kursu-ogreticiligi-mesleki-etik-ilkeler-olcegi-toad.pdf

Kur'an Kursu Ö?reticili?i Mesleki Etik ?lkeler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler listelenememektedir. Ölçe?in maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen akademik makaleye

ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM